

PŘEDMĚT: NV303K (podzim 2013)

TÉMA: „Právo životního prostředí – české, unijní, mezinárodní - systém, prameny a vztahy.“

„Právo na příznivé životní prostředí a na informace o životním prostředí“.

OKRUHY OTÁZEK K TÉMATU

1. Právo životního prostředí – pojem, systém, principy regulace, prameny právní úpravy .
2. Metoda právní regulace v právu životního prostředí, nástroje přímé a nepřímé regulace.
3. Právo na příznivé životní prostředí v evropském a mezinárodním kontextu.
4. Právo na informace o životním prostředí.

PRAMENY LITERATURY KE STUDIU:

- Dudová, J.: Přednáška v isu (Podzim 2013)
- JANČÁŘOVÁ, I.: Právo životního prostředí pro bakaláře, MU, Brno 2011, s. 8-56
- Pekárek, M., Průchová, I., Dudová, J., Jančářová, I., Tkáčiková, J.: Právo životního prostředí I. díl, MU, Brno 2009, 2. přepracované vydání, s. 24-70
- Langrová, V.: Přehled judikatury v oblasti životního prostředí, ASPI, a.s. 2007
- Hamulák, O.: Právo Evropské unie v judikatuře Ústavního soudu ČR, Praha, Leges, 2010
- Z aktuální judikatury zejména viz:
  - Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 Aps 1/2013 , dostupné na www.nss.cz (právo na příznivé ŽP, zásahová žaloba)
  - Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 451/11, dostupné na www.nalus.cz (k veřejnoprávní a soukromoprávní metodě regulace)
- Judikatura ESLP:
  - L.C.B. versus Spojené království

- López Ostra versus Španělsko
- Fadějevová versus Rusko
- Asselbourg versus Lucembursko
- Guera a další proti Itálii
- Branduse versus Rumunsko

(k uvedené judikatuře ESLP viz blíže např. in Dudová, J.: Právo na ochranu veřejného zdraví. Ochrana veřejného zdraví před rizikovými faktory venkovního prostředí. LINDE Praha, 2011, s. 93 – 103)

TÉMA: „Veřejná správa v oblasti životního prostředí“

OKRUHY OTÁZEK K TÉMATU

1. Veřejná správa v oblasti životního prostředí na ústřední úrovni
2. Ministerstvo životního prostředí v systému orgánů ústřední správy
3. Česká inspekce životního prostředí
4. Veřejné stráže
5. Kraje při ochraně životního prostředí
6. Obce při ochraně životního prostředí
7. Kontrola a dozor při ochraně životního prostředí
8. Formy činnosti orgánů veřejné správy v oblasti životního prostředí
  - a. přehled, specifika
  - b. environmentální povolení
  - c. rozhodování o výjimkách
  - d. rozhodování v pochybnostech
  - e. opatření obecné povahy
  - f. veřejnoprávní smlouvy
  - g. stanoviska, závazná stanoviska

PRAMENY LITERATURY KE STUDIU:

- PRŮCHOVÁ, I.: Přednáška v isu (podzim 2013)
- PEKÁREK, Milan, Ivana PRŮCHOVÁ, Jana DUDOVÁ, Ilona JANČÁŘOVÁ a Jana TKÁČIKOVÁ. *Právo životního prostředí I. díl. 2.*, přepracované vydání. Brno:

Masarykova univerzita, 2009. 324 s. Edice učebnic PrF MU č. 427. ISBN 978-80-210-4926-0.

- JANČÁŘOVÁ, I.: Právo životního prostředí pro bakaláře, MU, Brno 2011
- BĚLOHRADOVÁ, J. : Účast veřejnosti na ochraně životního prostředí, Disertační práce, dostupné na <http://www.law.muni.cz>
- PRŮCHOVÁ, Ivana, Ján BAHÝL, Lenka BAHÝLOVÁ, Jitka BĚLOHRADOVÁ, Jana FILIPOVÁ, Vlastimil GÖTTINGER, Jakub HANÁK, Martin HOLÍK, Josef CHÝLE, Tomáš KOCOUREK, Marie POLÁČKOVÁ, Petr POSPÍŠIL, Filip RIGEL a Radim VIČAR. Správní procesy v právu životního prostředí. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 412 s. Spisy PrF MU, řada teoretická, svazek 329. ISBN 978-80-210-5362-5.
- BĚLOHRADOVÁ, J. : Účast veřejnosti na ochraně životního prostředí, Disertační práce, dostupné na <http://www.law.muni.cz>
- BAHÝLOVÁ, L. *Opatření obecné povahy a řešení střetů zájmů v území*, Disertační práce, dostupné na: <https://is.muni.cz/thesis/>
- POLÁČKOVÁ, M: *Závazná stanoviska ve vztahu k ochraně životního prostředí*, Disertační práce, dostupné na: <https://is.muni.cz/thesis/>

TÉMA: „Posuzování vlivů záměrů a koncepcí na životní prostředí“

OKRUHY OTÁZEK K TÉMATU

1. Zásady právní úpravy posuzování vlivů na životní prostředí (EIA, SEA).
2. Proces posuzování vlivů záměru.
3. Proces posuzování vlivů koncepcí.
4. Posuzování vlivů s přeshraničním dopadem.
5. Posuzování vlivů na území v režimu Natura 2000.
6. Posuzování vlivů v územním plánování.

PRAMENY LITERATURY KE STUDIU:

- Pekárek, M: Přednáška v isu (Podzim 2013)
- JANČÁŘOVÁ, I.: Právo životního prostředí pro bakaláře, MU, Brno 2011, s. 73-92
- Pekárek, M., Průchová, I., Dudová, J., Jančářová, I., Tkáčiková, J.: Právo životního prostředí I. díl, MU, Brno 2009, 2. přepracované vydání, s. 170-196
- další prameny (předpisů a odborné literatury) budou upřesněny na přednášce

TÉMA: „Účast veřejnosti na ochraně životního prostředí“

OKRUHY OTÁZEK K TÉMATU

1. Vysvětlete , čeho se týká a jaké postavení má Aarhuská úmluva v českém právním řádu?
2. Uveďte 3 základní pilíře Aarhuské úmluvy.
3. Najděte alespoň jedno soudní rozhodnutí, které se týkalo možnosti přímé aplikace Aarhuské úmluvy.
4. Definujte pojem veřejnost a dotčená veřejnost.
5. Uveďte přehled způsobů, jakými se může veřejnost ovlivnit proces ochrany a péče o životní prostředí.
6. Uveďte, jakým způsobem se veřejnost může zapojit do procesu pořizování územně plánovacích dokumentací.
7. Uveďte, jakým způsobem a s jakými důsledky se veřejnost může zapojit do procedury posuzování vlivů (EIA i SEA) .
8. Uveďte, na základě kterých předpisů a při splnění jakých předpokladů se veřejnost může stát účastníkem rozhodovacích řízení. O jaká řízení se bude jednat?
9. Jaké možnosti a oprávnění bude mít veřejnost v postavení účastníka řízení?
10. Popište kroky potřebné pro získání účastníka řízení podle § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění změn a pokuste se naformulovat příslušnou žádost.

PRAMENY LITERATURY KE STUDIU:

- JANČÁŘOVÁ, I.: Přednáška v isu (podzim 2013)
- JANČÁŘOVÁ, I.: Právo životního prostředí pro bakaláře, MU, Brno 2011, s. 40-44
- BĚLOHRADOVÁ, J. : Účast veřejnosti na ochraně životního prostředí, Disertační práce, dostupné na <http://www.law.muni.cz>
- BĚLOHRADOVÁ, Jitka. Zásady účasti veřejnosti na ochraně životního prostředí. *Správní právo*, Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2011, roč. 44, č. 8, s. 477-492. ISSN 0139-6005.
- BĚLOHRADOVÁ, Jitka. Uplatňování Aarhuské úmluvy v českém právním řádu. In DUFALOVÁ, Lenka a kol.. *Mílniky práva v stredo európskom priestore 2011*. 1. vyd. Bratislava: Právnická fakulta Univerzity Komenského, 2011. s. 379-386, 8 s. ISBN 978-80-7160-318-4.

- BĚLOHRADOVÁ, Jitka. Poznámky k účasti veřejnosti v sankčních řízeních týkajících se životního prostředí. In JANČÁŘOVÁ, Ilona; VOMÁČKA, Vojtěch. *Odpovědnost v právu životního prostředí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 107-120, 14 s. ISBN 978-80-210-6037-1.

BĚLOHRADOVÁ, Jitka. Aarhuská úmluva-aktuální otázky. In *COFOLA 2011: the Conference Proceedings*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. s. 988–994, 7 s. ISBN 978-80-210-5582-7.

BĚLOHRADOVÁ, Jitka. Participace veřejnosti v rámci povolování provozu nadlimitního zdroje hluku. *Časopis pro právní vědu a praxi*, Brno: Právnická fakulta Masarykovy univerzity, 2011, roč. 2011, č. 2, s. 144-148. ISSN 1210-9126.

PRŮCHOVÁ, Ivana, Hana ADAMOVÁ, Ján BAHÝĽ, Lenka BAHÝĽOVÁ, Jitka BĚLOHRADOVÁ, Jakub HANÁK, Martin HOLÍK, Tomáš KOCOUREK, Ivo KRÝSA, Milan PEKÁREK, Marie POLÁČKOVÁ, Petr PRŮCHA, Petr VACULÍK, Vojtěch VOMÁČKA a Vendula ZAHUMENSKÁ. *Stavební zákon a ochrana životního prostředí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 487 s. Spisy PrF MU, řada teoretická, svazek č. 396. ISBN 978-80-210-5667-1.

PRŮCHOVÁ, Ivana, Ján BAHÝĽ, Lenka BAHÝĽOVÁ, Jitka BĚLOHRADOVÁ, Jana FILIPOVÁ, Vlastimil GÖTTINGER, Jakub HANÁK, Martin HOLÍK, Josef CHÝLE, Tomáš KOCOUREK, Marie POLÁČKOVÁ, Petr POSPÍŠIL, Filip RIGEL a Radim VIČAR. *Správní procesy v právu životního prostředí*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 412 s. Spisy PrF MU, řada teoretická, svazek 329. ISBN 978-80-210-5362-5.

Předběžná otázka k SEUD – Lesoochranárske zoskupenie: Nejvyšší soud Slovenské republiky – sp.zn. 5 Sžp 41/2009 ze dne 22.června 20090 Rozsudek SDEU v této věci (C-240/09)

Rozsudek NSS 6 Ao 5/2010 - 43

TÉMA: „Integrované povolování (IPPC)“

OKRUHY OTÁZEK K TÉMATU

1. Vysvětlíte účel, rozdíly a vzájemný vztah mezi integrovaným povolováním a povolováním podle složkových právních předpisů.
2. Vyjmenujte subjekty, které se účastní, resp. mohou účastnit řízení o IPPC a popište jejich postavení a úlohu.
3. Uveďte jednotlivé etapy řízení IPPC.
4. Vymezte zásady, na kterých je řízení IPPC založeno.

5. Vysvětlíte pojem nejlepší dostupná technika a její význam v procesu vydávání integrovaného povolení.
6. Pokuste se na webu najít popis nejlepší dostupné techniky (BAT) pro Vámi zvolený typ zařízení (např. spalovna nebezpečného odpadu).

PRAMENY LITERATURY KE STUDIU:

- JANČÁŘOVÁ, I.: Přednáška v isu (Podzim 2013)
- JANČÁŘOVÁ, I.: Právo životního prostředí pro bakaláře, MU, Brno 2011, s. 40-44
- PRŮCHOVÁ, Ivana, Ján BAHÝL, Lenka BAHÝLOVÁ, Jitka BĚLOHRADOVÁ, Jana FILIPOVÁ, Vlastimil GÖTTINGER, Jakub HANÁK, Martin HOLÍK, Josef CHÝLE, Tomáš KOCOUREK, Marie POLÁČKOVÁ, Petr POSPÍŠIL, Filip RIGEL a Radim VIČAR. Správní procesy v právu životního prostředí. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 412 s. Spisy PrF MU, řada teoretická, svazek 329. ISBN 978-80-210-5362-5.
- Pekárek, M., Průchová, I., Dudová, J., Jančářová, I., Tkáčiková, J.: Právo životního prostředí I. díl, MU, Brno 2009, 2. přepracované vydání, s. 247-259

TÉMA: „Ochrana životního prostředí v procesech podle stavebního zákona“

OKRUHY OTÁZEK K TÉMATU

1. Zásady ochrany životního prostředí a stavební zákon
2. Subjekty podílející se na prosazování zájmu na ochraně životního prostředí v procesech podle stavebního zákona a jejich role při prosazování zájmu na ochraně životního prostředí
3. Ochrana životního prostředí v územním plánování.
4. Ochrana životního prostředí v územním rozhodování.
5. Ochrana životního prostředí při ohlašování a povolování staveb
6. Ochrana životního prostředí při užívání staveb
7. Ochrana životního prostředí při odstraňování staveb.
8. Posuzování vlivů na životní prostředí v procesech podle stavebního zákona

PRAMENY LITERATURY KE STUDIU:

- PRŮCHOVÁ, I.: Přednáška v isu (podzim 2013)
- PRŮCHOVÁ, Ivana, Hana ADAMOVÁ, Ján BAHÝL, Lenka BAHÝLOVÁ, Jitka BĚLOHRADOVÁ, Jakub HANÁK, Martin HOLÍK, Tomáš KOCOUREK, Ivo KRÝSA, Milan PEKÁREK, Marie POLÁČKOVÁ, Petr PRŮCHA, Petr VACULÍK, Vojtěch VOMÁČKA a Vendula ZAHUMENSKÁ. *Stavební zákon a ochrana životního prostředí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 487 s. Spisy PrF MU, řada teoretická, svazek č. 396. ISBN 978-80-210-5667-1.
- SKULOVÁ, Soňa, Petr PRŮCHA, Petr HAVLAN, Jana JURNÍKOVÁ a Stanislav KADEČKA. *Správní právo procesní. 2. upravené vydání*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2012. 386 s. ISBN 978-80-7380-381-0.
- PEKÁREK, Milan, Ivana PRŮCHOVÁ, Jana DUDOVÁ, Ilona JANČÁŘOVÁ a Jana TKÁČIKOVÁ. *Právo životního prostředí I. díl. 2.*, přepracované vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2009. 324 s. Edice učebnic PrF MU č. 427. ISBN 978-80-210-4926-0.
- JANČÁŘOVÁ, I.: Právo životního prostředí pro bakaláře, MU, Brno 2011
- BĚLOHRADOVÁ, J. : Účast veřejnosti na ochraně životního prostředí, Disertační práce, dostupné na <http://www.law.muni.cz>
- PRŮCHOVÁ, Ivana, Ján BAHÝL, Lenka BAHÝLOVÁ, Jitka BĚLOHRADOVÁ, Jana FILIPOVÁ, Vlastimil GÖTTINGER, Jakub HANÁK, Martin HOLÍK, Josef CHÝLE, Tomáš KOCOUREK, Marie POLÁČKOVÁ, Petr POSPÍŠIL, Filip RIGEL a Radim VIČAR. *Správní procesy v právu životního prostředí*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 412 s. Spisy PrF MU, řada teoretická, svazek 329. ISBN 978-80-210-5362-5.
- BĚLOHRADOVÁ, J. : Účast veřejnosti na ochraně životního prostředí, Disertační práce, dostupné na <http://www.law.muni.cz>
- BAHÝLOVÁ, L. *Opatření obecné povahy a řešení střetů zájmů v území*, Disertační práce, dostupné na: <https://is.muni.cz/thesis/>
- POLÁČKOVÁ, M: *Závazná stanoviska ve vztahu k ochraně životního prostředí*, Disertační práce, dostupné na: <https://is.muni.cz/thesis/>
- ROZTOČIL, Aleš, HRUŠOVÁ, Klára, LACHMANN, Martin, POTĚŠIL, Lukáš: *Stavební zákon. Komentář*, 1. Vydání. Praha: C.H. beck, 2013, ISBN 978-80-7400-462-9.
- MAREČEK, Jan, DOLEŽAL, Jiří, SEDLÁČKOVÁ, Vladimíra, SKLENÁŘ, Tomáš, TUNKA, Martin, VOBRÁTILOVÁ, Zdeňka: *Komentář ke stavebnímu zákonu a předpisy související*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-430-5.
- MALÝ, Stanislav. *Stavební zákon.- Komentář. 2.*, aktualizované vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN 978-80-7357-009-7.

TÉMA: „Odpovědnost v právu životního prostředí (s důrazem na správně právní odpovědnost)“

OKRUHY OTÁZEK K TÉMATU

1. Vymezte systém vztahů odpovědnosti v právu životního prostředí.
2. Charakterizujte stručně jednotlivé typy odpovědnosti.
3. Vysvětlete retrospektivní pojetí právní odpovědnosti
4. Definiujte správní delikt, přestupek a jiný správní delikt.
5. Vymezte znaky správního deliktu.
6. Vymezte objektivní a subjektivní předpoklady správně právní odpovědnosti.
7. Vymezte pojem sankce a jaký charakter správní sankce může mít (resp. k čemu může směřovat)?
8. Zabývejte se lhůtami k ukládání sankcí.
9. Vysvětlete rozdíly mezi přestupkem a jiným správním deliktem.
10. Jaký je vztah mezi odpovědností správně právní a odpovědností trestně právní?
11. Co to je trestný čin?
12. Vyjmenujte trestné činy na úseku životního prostředí a vyberte ty z nich, na které se nevztahuje odpovědnost právnických osob.
13. Zabývejte se odpovědností za ekologickou újmu.
14. O jakou odpovědnost se bude jednat podle § 29 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách?
15. Vysvětlete, co to je opatření k nápravě a specifika jejich ukládání.

PRAMENY LITERATURY KE STUDIU:

- JANČÁŘOVÁ, I.: Přednáška v isu (Podzim 2013)
- JANČÁŘOVÁ, I.: Právo životního prostředí pro bakaláře, MU, Brno 2011, s. 112-122
- Pekárek, M., Průchová, I., Dudová, J., Jančářová, I., Tkáčiková, J.: Právo životního prostředí I. díl, MU, Brno 2009, 2. přepracované vydání, s. 282-312
- Jančářová, I., Vomáčka, V.(Eds.): Odpovědnost v právu životního prostředí, Sborník příspěvků z konference Brno, září 2012, MU, Brno, 2012
- Langrová, V.: Právní odpovědnost za správní delikty v ochraně životního prostředí, České právo životního prostředí 2, 2004

- PRŮCHOVÁ, Ivana, Ján BAHÝĽ, Lenka BAHÝĽOVÁ, Jitka BĚLOHRADOVÁ, Jana FILIPOVÁ, Vlastimil GÖTTINGER, Jakub HANÁK, Martin HOLÍK, Josef CHÝLE, Tomáš KOCOUREK, Marie POLÁČKOVÁ, Petr POSPÍŠIL, Filip RIGEL a Radim VIČAR. Správní procesy v právu životního prostředí. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 412 s. Spisy PrF MU, řada teoretická, svazek 329.
- Prášková, H.: Základy odpovědnosti za správní delikty, 1. vydání. C.H.Beck, Praha 2013
- Průcha, P.: Správní právo, obecná část, 7. doplněné a aktualizované vydání, Masarykova univerzita, Brno, 2007
- Humlíčková, P.: Právní odpovědnost za ztráty na životním prostředí, in Lidská práva, právní odpovědnost a ochrana životního prostředí, Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, 2012
- Psutka, J.: Odpovědnost za ekologické škody v občanském právu, Walters Kluwer ČR, a.s., 2011
- Langrová, V.: Přehled judikatury v oblasti životního prostředí, ASPI, a.s. 2007
- Judikatura v právu životního prostředí pro jednotlivé roky – dostupné na <http://www.mzp.cz>